संस्कृत

क्रं नं. ३४

~~याज्ञिक~~

वेद

शतरुद्रीय

(रुद्राची पोथी)

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

ातिश्च मे ष्टा विंशतिश्च मे द्वात्रिंशच्च मे षट् त्रिंश
च्चारिंशच्च मे चतुश्चत्वारिंशच्च मे ष्टाचत्वारिंश
प्रसवश्चापिजश्च क्रतुश्च सुवश्च मूर्धा च व्यश्नियश्चान्त्या
नश्चान्त्यश्च भौवनश्च भुवनश्चाधिपतिश्च ॥ ११ ॥ इडा देवहूर्म
नुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि शंसिषद्विश्वेदेवाः सूक्त
वाचः पृथिवि मातर्मा मा हिंसीर्मधु मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु
(1) वक्ष्यामि मधु वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासं शुश्रु
षेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवंतु शोभायै पितरोनुमदंतु
॥ नमो रुद्रेभ्यः ॐ शांतिः शांतिः शांतिः ॥ ॥ ॥

(1)

तुर्योहश्च मे पष्ठवा-श्च मे पष्ठौही-च म उक्षा-च मे वशा-च म ऋषभश्च मे वेह
श्च मे नड्वां-च मे धेनुश्च म आयुर्यज्ञेन कल्पतां प्राणो यज्ञेन कल्पतां मपा
(2) नो यज्ञेन कल्पतां व्यानो यज्ञेन कल्पतां चक्षुर्यज्ञेन कल्पतां श्रोत्रं यज्ञे
न कल्पतां मनो यज्ञेन कल्पतां वाग्यज्ञेन कल्पतां मात्मा यज्ञेन कल्पतां य
ज्ञो यज्ञेन कल्पतां १० एका च मे तिस्रश्च मे पंच च मे सप्त च मे नव च मे
एकादशा-च मे त्रयोदशा-च मे पंचदशा-च मे सप्तदशा-च मे नवदशा-च म
विंशतिश्च मे त्रयोविंशतिश्च मे पंचविंशतिश्च मे स
श्च मे नवविंशतिश्च म एकत्रिंशश्च मे त्रयस्त्रिं
वलस्त्रश्च मे ष्टो-च मे द्वादशा-च मे षोडशा-च मे विंशति

(2)

Joint project of the ... Shodhan Mandal, Pune and the Yashwant ... Prakashan, Mumbai

रु तानि सहस्रशोमऽयातुनः ॥ नमोऽअस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय
२ मीढुषे ॥ अथो ये अस्य सत्वानो हं तेभ्योकरं नमः ॥ प्रमुंच धन्वनस्त्व
मुभयोरार्त्नियोर्ज्यां ॥ याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ॥ अव
तत्य धनुस्त्वं सहस्राक्ष शतेषुधे ॥ निशीर्य शल्यानां मुखा शिवो
नः सुमना भव ॥ विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवां उत ॥ अने
शंनस्येषव आभुरस्य निषंगथिः ॥ या ते हेतिर्मिढुष्टम हस्ते बभू
व ते धनुः ॥ तयास्मान्विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिभुज ॥ नमस्ते अ
स्त्वायुधायानातताय धृष्णवे ॥ उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां त २
व धन्वने ॥ परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तु विश्वतः ॥ अथो य इषु

(3A)

धिस्त्वा रे अस्मंनिधेहितं ॥१॥ नमस्ते अस्तु भगवन्विश्वेश्वराय मह
देवाय त्र्यंबकाय त्रिपुरूषाय त्रिपुरांतकाय त्रिकाग्निकालाय काला
ग्निरुद्राय नीलकंठाय सर्वेश्वराय सदाशिवाय श्रीमहादेवाय नमः ॥
१॥ नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमो नमो वृक्षेभ्यो ह
रिकेशेभ्यः पशूनां पतये नमो नमः सस्पिंजराय त्विषीमते पथीनां प
तये नमो नमो बभ्लुशाय विव्याधिनेन्नानां पतये नमो नमो हरिकेशायो
पवीतिने पुष्टानां पतये नमो नमो भवस्य हेत्यै जगतां पतये नमो नमो रु
द्रायाततायिने क्षेत्राणां पतये नमो नम द्रं इंजटाकलापिनां पतये नमो न
मो वृषालंललतायिनां पतये नमो नमो ललाट रकायिणां पतये न

(५)

रु ३ मोनमो ल्लेल्लाल्लेल्ल तायिनांपतयेनमोनमो वनानेन ताइनांपतयेनमोन
३ मोमनानननतायि नांपतयेनमोनमो ननानननतायिनांपतयेनमोनमः
सूतायाहंत्स्याय वनानांपतयेनमोनमो रोहिताय स्थपतये वृक्षाणां
पतयेनमोनमो मंत्रिणेवाणिजाय कक्षाणांपतयेनमोनमो भुवंतये
वारिवस्कृतायोषधीनांपतयेनमोनम उच्चैर्घोषायाक्रंदयतेपत्ती
नांपतयेनमोनमः कृत्स्नवीतायधावतेसत्वनांपतयेनमः ॥ २ ॥ नमः
सहमानायनिव्याधिन आव्याधिनीनांपतयेनमोनमः ककुभाय
निषंगिणे स्तेनानांपतयेनमोनमो निषंगिण इषुधिमते तस्कराणां ३
पतयेनमोनमो वंचते परिवंचते स्तायूनांपतयेनमोनमो निचेरवे

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

परि-चरायारण्यानांपतये नमोनमः सृकाविभ्यो जिघांꣳसद्भ्यो मुष्णतांप
तये नमो नमोऽसिमद्भ्यो नक्तं चरद्भ्यः प्रकृन्तानांपतये नमो नम उष्णीषि
णे गिरि-चराय कुलुंचानांपतये नमो नम इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यश्च
वो नमो नम आतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यश्च वो नमो नम आयच्छद्भ्यो
विसृजद्भ्यश्च वो नमो नमोऽस्यद्भ्यो विध्यद्भ्यश्च वो नमो नम आसीनेभ्यः
शयानेभ्यश्च वो नमो नमः स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यश्च वो नमो नमस्तिष्ठद्भ्यो
धावद्भ्यश्च वो नमो नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो नमो नमो अ
श्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमः ॥३॥ नमः आव्याधिनीभ्यो विविध्यंती
भ्य भ्यश्च वो नमो नम उगणाभ्यस्तृꣳहतीभ्यश्च वो नमो नमो गृत्सेभ्यो

(5)

रु ३ गृत्सपतिभ्यश्चवोनमोनमोव्रातेभ्योव्रातपतिभ्यश्चवोनमोनमोगणेभ्यो
४ गणपतिभ्यश्चवोनमोनमोविरूपेभ्योविश्वरूपेभ्यश्चवोनमोनमोम
हद्भ्यःक्षुल्लकेभ्यश्चवोनमोनमोरथिभ्योरथेभ्यश्चवोनमोनमोरथे
भ्योरथपतिभ्यश्चवोनमोनमःसेनाभ्यःसेनानिभ्यश्चवोनमोनमः
क्षत्तृभ्यःसंग्रहीतृभ्यश्चवोनमोनमस्तक्षभ्योरथकारेभ्यश्चवोनमो
नमःकुलालेभ्यःकर्मारेभ्यश्चवोनमोनमःपुंजिष्टेभ्योनिषादेभ्यश्च
वोनमोनमइषुकृद्भ्योधन्वकृद्भ्यश्चवोनमोनमोमृगयुभ्यःश्वनिभ्यश्च
वोनमोनमःश्वभ्यःश्वपतिभ्यश्चवोनमः॥ ४ ॥ नमोभवायचरुद्राय
चनमःशर्वायचपशुपतयेचनमोनीलग्रीवायचशितिकंठायच

(5A)

नमः कपर्दिने च व्युप्तकेशाय च नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च नमो गिरि
शाय च शिपिविष्टाय च नमो मीढुष्टमाय चेषुमते च नमो ह्रस्वाय च वामना
य च नमो बृहते च वर्षीयसे च नमो वृद्धाय च संवृध्वने च नमोऽअग्रियाय च
प्रथमाय च नम आशवे चाजिराय च नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च नमऽ
य ऊर्म्याय चावस्वन्याय च नमः स्रोतस्याय च द्वीप्याय च ॥ ५ ॥ नमो ज्येष्ठा
य च कनिष्ठाय च नमः पूर्वजाय चापरजाय च नमो मध्यमाय चापगल्भा
य च नमो जघन्याय च बुध्नियाय च नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय च नमो या
म्याय च क्षेम्याय च नम उर्वर्याय च खल्याय च नमः श्लोक्याय चावसा
न्याय च नमो वन्याय च कक्ष्याय च नमः श्रवाय च प्रतिश्रवाय च नम आ
शुषेणाय चाशुरथाय च नमः शूराय चावभिंदते च नमो वर्मिणे च वरूथि

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(८)

रु ६ नेच नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च ॥ ६ ॥ नमो दुंदु
५ भ्याय चाहनन्याय च नमो धृष्णवे च प्रमृशाय च नमो दूताय च प्रहिताय च
नमो निषंगिणे चेषुधिमते च नमस्तीक्ष्णेषवे चायुधिने च नमः स्वायुधाय च सु
धन्वने च नमः स्रुत्याय च पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च नमः सूद्या
य च सरस्याय च नमो नाद्याय च वैशंताय च नमः कूप्याय चावट्याय च नमो
वर्ष्याय चावर्ष्याय च नमो मेघ्याय च विद्युत्याय च नम ईध्रियाय चातप्या
य च नमो वात्याय च रेष्मियाय च नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च ॥ ७ ॥
नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय चारुणाय च नमः शंगाय च प
शुपतये च नम उग्राय च भीमाय च नमोऽग्रेवधाय च दूरेवधाय च नमो ५
हंत्रे च हनीयसे च नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नमस्ताराय नमः शंभवे च

(6A)

मयोभवे च नमः शंकराय च मयस्कराय च नमः शिवाय च शिवतराय च
नमस्तीर्थ्याय च कूल्याय च नमः पार्याय चावार्याय च नमः प्रतरणाय
चोत्तरणाय च नमऽआतार्याय चालाद्याय च नमः शष्प्याय च फेन्या
य च नमः सिकत्याय च प्रवाह्याय च ॥ ८ ॥ नम इरिण्याय च प्रपथ्या
य च नमः किंशिलाय च क्षयणाय च नमः कपर्दिने च पुलस्तये
च नमो गोष्ठ्याय च गृह्याय च नमस्तल्प्याय च गेह्याय च नमः का
ट्याय च गह्वरेष्ठाय च नमो ह्रदय्याय च निवेष्प्याय च नमः पां
सव्याय च रजस्याय च नमो नंदिकाय च हरुरमंडाय च नमः परा
य च परंतपाय च नमः परमात्मनाय च धूमाय च नमो हाराय

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan ... Mumbai (joint project watermark)

रुद्र चताराय च नमो बामनाय च हरिण्याय च नमः शिवाय च रुरिकेशाय च ॥
६ नमः शुष्क्याय च हरित्याय च नमो लोप्याय चोलप्याय च नम ऊर्व्याय च
सूर्म्याय च नमः पर्ण्याय च पर्णशदाय च नमोपगुरमाणाय चाभिघ्न
ते च नम आखिदते च प्रखिदते च नमो वः किरिकेभ्यो देवानाꣳ हृदयेभ्यो
नमो विक्षीणकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो नमो विचिन्वत्केभ्यो देवानां हृदये
भ्यो नम आनिर्हतेभ्यो देवानाꣳ हृदयेभ्यो नम आमीवत्केभ्यो देवाना
ꣳ हृदयेभ्यः ॥ १९ ॥ द्रापे अंधसस्पते दरिद्रं नीललोहित ॥ एषां पुरु
षाणामेषां पशूनां माभेर्मारो मो एषां किंचनाममत् ॥ या ते रुद्र शिवा ६
तनूः शिवा विश्वाह भेषजी ॥ शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीव

(७A)

से ॥ इमा ऽं रुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयद्वीराय प्रभरामहे मतिं ॥ यथा नः
शमसद्द्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरं ॥ मृडा नो रुद्रोत
नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ॥ यच्छं च योश्च मनुरायजे
पिता तदश्याम तव रुद्र प्रणीतौ ॥ मा नो महान्तमुत मा नो ऽ अर्भकं मा न
उक्षन्तमुत मा न उक्षितं ॥ मा नो वधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नः स्त
नुवो रुद्र रीरिषः ॥ मा नस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो ऽ अ
श्वेषु रीरिषः ॥ वीरान्मा नो रुद्र भामितो वधीर्हविष्मन्तो नमसा विधेम ते ॥
आरात्ते गोघ्न उत पुरुषघ्ने क्षयद्वीराय सुम्नमस्मे ते अस्तु ॥ रक्षा च नो
अधि च देव ब्रूह्यधा च नः शर्म यच्छ . द्विबर्हाः ॥ स्तुहि श्रुतं गर्तस

रु द दं युवानं मृगन्न भीममुपहत्नुमुग्रं॥ मृडाजरित्रे रुद्र स्तवानो अन्यंते अ
७ स्मं निवपंतु सेनाः॥ परिणो रुद्रस्य हेतिर्वृणक्तु परित्वेषस्य दुर्मतिरघायोः
॥ अवस्थिरा मघवद्भ्यस्तनुष्व मीढ्वस्तोकाय तनयाय मृडय॥ मीढु
ष्टम शिवतम शिवो नः सुमना भव॥ परमे वृक्ष आयुधं निधा
य कृत्तिं वसान आचर पिनाकं बिभ्रदागहि॥ विकिरिद विलोहित
नमस्ते अस्तु भगवः॥ यास्ते सहस्रꣳ हेतयोन्यमस्मं निवपंतु ताः॥
सहस्राणि सहस्रधा बाहुवोस्तव हेतयः॥ तासामीशानो भगवः
पराचीना मुखाकृधि॥ १०॥ सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि ७
भूम्यां॥ तेषाꣳ सहस्रयोजनेव धन्वानि तन्मसि॥ अस्मिन्मह

(8A)

स्पर्णी वैंतरिक्षे भवा अधि ॥ तेषाꣳ स० नीलग्रीवाः शितिकंठाः शर्वा
अधःक्षमाचराः ॥ तेषाꣳ स० नीलग्रीवाः शितिकंठा दिवꣳ रुद्रा उप
श्रिताः ॥ तेषाꣳ स० येरुक्षेषु सस्पिंजरा नीलग्रीवा विलोहिताः ॥ तेषा
ꣳ स० ॥ ये भूतानामधिपतयो विशिरवासः कपर्दिनः ॥ तेषाꣳ स० ॥
येऽअन्नेषु विविध्यंति पात्रेषु पिबतो जनान् ॥ तेषांꣳ स० ॥ ये पथां पथि
रक्षय ऐलबृदायव्युधः ॥ तेषाꣳ स० ॥ ये तीर्थानि प्रचरंति सृकावंतो नि
षंगिणः ॥ तेषाꣳ स० ॥ ये वनान्युपसर्पंति तेभ्यो रषिरुद्राय तेः ॥ तेषाꣳ
स० ॥ ये ग्राम्यानुपसर्पंति तेभ्यो बुंषिमुपासते ॥ तेषाꣳ स० ॥ य एता
वंतश्च भूयाꣳ सश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे ॥ तेषाꣳ स० ॥ नमो रुद्रेभ्यो

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

५६ येपृथिव्यांयेषामन्नमिषवःस्तेभ्योदशप्राचीर्दशदक्षिणादशप्रती
८ चीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनो
द्वेष्टितंवोजंभेदधामि।।नमोरुद्रेभ्योयेंतरिक्षेयेषांवाततइषवस्तेभ्यो
दशप्राचीर्दशदक्षिणादशप्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्योनं
मस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितंवोजंभेदधामि।।नमोरुद्रे
भ्योयेदिवियेषांवर्षमिषवस्तेभ्योदशप्राचीर्दशदक्षिणादशप्रती
चीर्दशोदीचीर्दशोर्ध्वास्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनो
द्वेष्टितंवोजंभेदधामि।।नमोरुद्रेभ्योयेपृथिव्यांयेंतरिक्षेयेदिवि ८
येषामन्नंवातोवर्षमिषवस्तेभ्योदशप्राचीर्दशदक्षिणादशप्रती

(9A)

चीदर्शोऽदिचीदर्शोऽध्वीस्तेभ्योनमस्तेनोमृडयंतुतेयंद्विष्मोयश्चनोद्वेष्टि
तंवोजंभेदधामि ॥ ११ ॥ सर्वोवैरुद्रस्तस्मैरुद्रायनमोऽअस्तु ॥ पुरुषोवैरु
द्रःसन्महोनमोनमः ॥ विश्वंभूतंभुवनंचित्रंबहुधाजातंजायमानंचय
त् ॥ सर्वोह्येषरुद्रस्तस्मैरुद्रायनमोअस्तु ॥ कद्रुद्रायप्रचेतसेमीढुष्टमाय
तव्यसे ॥ वोचेमशंतमꣳहृदे ॥ सर्वोह्येषरुद्रस्तस्मैरुद्राय नमोअस्तु ॥ नमो
हिरण्यबाहवेहिरण्यवर्णायहिरण्यरूपायहिरण्यपतयेंबिकापतयउ
मापतयेपशुपतयेनमो नमः ॥ सद्योजातंप्रपद्यामिसद्योजाता
यवैनमोनमः ॥ भवेभवेनातिभवेभवस्वमां भवोद्भवायनमः ॥ वामदे
वायनमोज्येष्ठायनमःश्रेष्ठायनमोरुद्रायनमःकालायनमःकल

(10)

८ बिकरणाय नमो बल विकरणाय नमो बलाय नमो बल प्रमथनाय नमः सर्व
१ भूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ।। अघोरेभ्योथघोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः
।। सर्वेभ्यः सर्वसर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ।। तत्पुरुषाय विद्महे म
हादेवाय धीमहि ।। तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ।। ईशानः सर्वविद्यानां मीश्वरः
सर्वभूतानां ब्रह्माधिपति ब्रह्मणोधिपति ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदा शि
वोम् ।। त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिं पुष्टिवर्धनं ।। उर्वारुकमिव बंधनान् मृत्यो
र्मुक्षीयमामृतात् ।। एष ते रुद्रभागस्तं जुषस्व तेनावसेन परो मूजवतो ती
ह्यवततधन्वा पिनाकहस्तः कृत्तिवासाः ।। ऋतं सत्यं परं ब्रह्मपुरुषं कृ १
ष्णपिंगलं ।। ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ।। यो रुद्रो

धीषु यो रुद्रो विश्वा भुवना विवेश तस्मै रुद्राय न
॥ ॐ शांतिः शांतिः शांतिः ॥ ॐ अग्ना विष्णू स
॥ द्युम्ने वीजे भिरागतं ॥ वाजश्च मे प्रसवश्च मे प्र
धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे श्रावश्च
सुवश्च मे प्राणश्च मे पानश्च मे व्यानश्च मे सु
च मे वाक् च मे मनश्च मे चक्षुश्च मे श्रोत्रं च
जश्च मे सहश्च मे आयुश्च मे जरा च मे आत्मा
नव र्म च मे गानि च मे स्थानि च मे परूंषि च
॥ ज्यैष्ठं च मे आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे भा

(10A)

जेमा-चमे महिमा-चमे वरिमा-चमे प्रथिमा-च
मे वृध्धं-चमे वध्धिश्च मे सत्यं-च मे श्रध्धा-च मे जगच्च
मे वित्तश्च मे क्रीडा-च मे मोदश्च मे जातं-च मे जनिष्य
सूक्तं-च मे वित्तं-च मे वेद्यं-च मे भूतं-च मे भविष्य
सख्यं-च म सखिश्च मे क्लृप्तं-च मे क्लृप्तिश्च मे मति
श्च मे मयश्च मे प्रियं-च मेनुकामश्च मे कामश्च मे
श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे द्रवि
-च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं-च मे महश्च मे सं १०
वच्च मे प्रसूश्च मे सीरं-च मे लयश्च म ऋतं-च मेमृ

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the ... Chavara ... Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com